

Bedre i matte og språk med musikk og kunst

Tekst: Marianne Ruud/UTDANNING

– **Det blir** spennende å lese UNESCO-rapporten. Jeg synes funnene er veldig interessante. Samtidig håper jeg synet på kunst- og kulturfagene ikke blir alt for instrumentalistisk. De kreative fagene har også en verdi i seg selv, sier Ellen Sæthre-McGuirk.

Hun er senter- og forskningsleder for det nyopprettede Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen i Bodø. Senteret skal nå i gang med å bygge opp en ressursdatabase som lærere kan ta i bruk.

– Arbeidet begynner i begynnelsen av oktober. Målet er at vi skal ha en første versjon av databasen klar i begynnelsen av 2008. Den skal være både aktuell og brukervennlig. Vi skal også se på etter- og videreutdanningsmuligheter for lærere innfor kunst- og kulturfagene, sier Sæthre-McGuirk til bladet Utdanning.

Foreløpig har Nasjonalt senter for kunst- og kultur i opplæringen bare en og en halv stilling. Men senteret er i ferd med å ansette to personer til, en rådgiver med pedagogisk bakgrunn og en person som får ansvar for den nye ressursdatabasen.

En fersk forskningsrapport fra UNESCO viser at musikk, drama og kunst i skolen gjør elevene bedre i matte og språk. De blir også mer kreative og aktive og får større selvtillit.

– Skal dere samarbeide med Den kulturelle skolesekken?

– Ja, det vil være naturlig. Vi ønsker også å komme i kontakt med barnehager, grunnskoler og videregående skoler som satser på kunst- og kulturfagene, sier Sæthre-McGuirk.

Vokser og blir stolte

Gamlebyen skole i Oslo har satset mye på kultur i undervisningen. Her har 75 prosent av elevene et annet morsmål enn norsk. Rektor Karin Eger sier til NRK kulturnytt at hun ikke er overrasket over UNESCOs forskningsresultater:

– Dette har jeg sett hos mange elever som kanskje ikke har gjort det så skarpt i de tradisjonelle fagene. Når de har fått utfolde seg i forming, ser vi at de får en selvbevissthet og en trygghet som gjør at de kan mestre også de andre fagene, sier Eger.

– Mange av våre elever har ikke et verbalt språk som gir dem anledning til å uttrykke det som bor inni dem. Derfor bruker vi de estetiske fagene bevisst for at de skal få anledning til å komme ut med det de har inni seg. Vi ser at de vokser og blir stolte.

Dette overføres til fag som norsk og matematikk, forteller Eger.

Bekreftes av forskning

De estetiske fagene positive virkning på barns læring av basisfag bekreftes nå gjennom en stor internasjonal undersøkelse i regi av FN-organet UNESCO. Resultatene er basert på forskning i 60 land i Asia, Sør- og Nord-Amerika, Afrika og Europa, opplyses det på UNESCOs hjemmeside. Professor Anne Bamford har ledet prosjektet.

– Internasjonale undersøkelser viser at selvtilliten hos barna vokser. Bedre selvtillit gir mer positive holdninger til skolen, mindre fravær, og elevene blir bedre til å lese og skrive. Dramaundervisning har vist seg å ha spesielt god effekt på evnen til å lære fremmedspråk.

– Det er ikke viktig om det er rap eller opera, men om undervisningen er god, sier hun.

For underveis i arbeidet har Bamford funnet et resultat som overrasker henne:

– Dårlig undervisning i kulturfag har en direkte negativ effekt på barnas kreativitet og selvtillit, forteller hun. ■

Manglende lærerkompetanse

I sommer har forbundslederne i norske kunstnerorganisasjoner kritisert lærernes manglende kompetanse i kunstoffag i Aftenposten.

Verken Arnfinn Bjerkestrand, forbundsleder i Musikerens fellesorganisasjon, Agnete G. Haaland, forbundsleder i Norsk Skuespillerforbund eller Tone Øvrebo Johannessen, forbundsleder i Norske Danskekunstnere er fornøyd. De mener de kreative og estetiske fagene har tapt i Kunnskapsløftet og at de må styrkes betraktelig, særlig dans.

– Vi utdanner lærere som ikke har kompetanse i kunstoffag, mener Bjerkestrand.

Professor Anne Bamford sier dette er en debatt hun kjenner igjen fra andre land.

– Først og fremst trenger lærerne kompetanse på feltet, og en lærerutdanning som gjør dem til gode kultur- og formingslærere. Studentene skal både oppleve og skape, sier Bamford.

Djupedal lover å satse

Kunnskapsminister Øystein Djupedals kronikk i Aftenposten 11. september var et tilsvaret til debatten som har pågått i sommer. Der gir han seg enig i at kunst og kultur skal ha en sentral plass i skolen. Han viser til at dagens unge viser stor interesse for kulturuttrykk som springer ut av musikk, dans, drama, formgivning og tekstskapning.

I juni la Djupedal fram pla-

nen «Skapende læring for kunst og kultur i skolen». Planen har fem innsatsområder og 5,5 millioner kroner er avsatt. I 2007 er det dessuten satt av 167 millioner til Den kulturelle skolesekken. Kunnskapsministeren vil også ha samarbeid mellom skoler og kommunale kulturskoler og framhever at Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen er åpnet i Bodø.

Skuffet over Djupedal

Men Arnfinn Bjerkestrand er slett ikke fornøyd med svaret fra Djupedal, og kom med ett tilsvaret i Aftenposten. Tilsvaret hans kan du lese på side 9 i Musikk-Kultur, der han blant annet uttrykker følgende:

– Det jeg og representanter for andre kunstnerorganisasjoner i sommer har tillatt oss å være sterk bekymret over, er fraværet av estetiske fag i allmennlærerutdanningen og dermed også mangel på kompetanse i estetiske fag i grunnskolen. Statsråden vil ha det til at vi dermed konstruerer en motsetning mellom kunnskap og kreativitet. Det er i beste fall et tegn på mye kreativitet og lite kunnskap hos kunnskapsministeren, skriver Bjerkestrand.

Se også Fagfokus side 34